

CENY OGŁOSZEN: Przed tekstem wiersz milimetry mk. 6000 — na III stronie mk. 3000. — IV mk. 2000. Tekst i nadstanie m. 6000. — Drobne ogłoszenia od m. 1500 do 3000 za wyraz. Najmniej 30000 mk. Ogłoszenia pozamiejscowe o 50%, zagraniczne 100% drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Adres dla listów i depesz „ISKRA”, Sosnowiec. Konto czekowe P. K. O. Nr. 61553.

Prenumerata wynosi:

mk. 200.000.

Z odnośzeniem miesięcznie mk. 220.000.

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową mk. 230.000.

Z przesyłką pocztową mk. 230.000 miesięcznie.

Zagranicą mk. 300.000.

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sosnowiec. REDAKCJA: Piłsudskiego 4. telef. 64. ADMINISTRACJA: Dęblńska 1, tel. 73.

Bedzin, Małachowskiego 7.

Dąbrowa, Sobleskiego 8. Telefon 73.

POSZUKUJE SIĘ PRZEDSIĘBIORCY DO PODNIENIA TRZECIEGO PIĘTRA (13 ubikacji) W PIERWSZORZĘDNYM PUNKCIE MIASTA.

Wiadomość: Sosnowiec, ulica Dęblńska Nr. 1. u dozorczy domu. 1472-1

Dr. K. TROPFAUER
choroby skórne, włosów i weneryczne.
Analizy. Lampa kwarcowa.
Przyjmuje 11—1 i 5—8. Panie 4—5 w niedziele i święta od 11—2 p. p.
SOSNOWIEC, Małachowskiego 5, parter.

Dr. med. SIANOŻĘCKI
KLINIKA CHOROBY KOBIECYCH.
Oparac. lecz. Elektryczn. Masag 1070 - Ordyn. 10—3 i 4—7.
KATOWICE, ul. 3-go Maja, (b. Grundmańska) Nr. 33. (PLAC WILHELMA). Tel. 1183.

„Strajk generalny”

Sosnowiec, 7 listopada.

Nie myliliśmy się, wyrażając wczoraj na tem miejscu przekonanie, że ogół robotników polskich, nie da się obalamucić agitacją strajkową socjalistów. Dziś już z całą stanowczością stwierdzic można, że strajk generalny, szumnie proklamowany przez centralny komitet wykonawczy p. p. s. — nie udał się. Tam, gdzie wybuchł, jest jedynie częściowy. Olbrzymia większość robotników nie strajkuje, zdając sobie w całej pełni sprawę z tego, że chodzi tu jedynie o zadowolenie osobistych ambicji prowodyrów, a nie o interes szerokiego mas ludu. Pozatem podkreślić należy, że z rozmów, prowadzonych z robotnikami, przychodzącymi do naszej redakcji, skonstatowaliśmy, że wielu robotników, takich nawet, którzy są zwolennikami strajku, absolutnie nie zdaje sobie sprawy z celów obecnego strajku „generalnego”.

Jedni motywują swą chęć strajkowania tem, że dostaną nowe podwyżki, sądzą więc zupełnie mylnie, że chodzi i w tym wypadku o strajk ekonomiczny; inni mówią o konieczności solida-

ryzowania się ze strajkującymi kolejarzami.

Drugi ten motyw pozbawiony jest zupełnie logiki, bo trudno przecież popierać strajk tych, którzy wogóle nie strajkują. Jak wiadomo, strajk na kolejach uważać można prawie że za zlikwidowany. Wspominaliśmy już we wczorajszej „Iskrze” o tem, że np. maszyniści sosnowieccy wręcz odmówili przystąpienia do strajku. Jest to wielkie szczęście, zwłaszcza dla licznej u nas w Zagłębiu ubogiej ludności, coż bowiem by się stało, gdyby koleje przez dni kilka przestały dowozić niezbędne do wyżywienia ludności środki spożywcze.

Zapanowaćby musiały głód i ostatnia nędza. A kogóżby innego klęski te dotknęły w pierwszym rzędzie, jeśli nie robotników?

Raz jeszcze z całym naciskiem stwierdzić należy, że pomimo gwałtownej i nieprzebierającej w środkach agitacji wywrotowców, zwyciężyło sumienie obywatelskie robotnika polskiego.

Jesteśmy przekonani, że po ostatniej imprezie socjalistów, nawet najmniej spo-

łecznie i politycznie uświadomieni robotnicy poznają się wreszcie na farbowanych lisach i na przyszłość nie dadzą im do siebie dostępu.

* * *

Wiadomości, nadchodzące z całego kraju, stwierdzają, że położenie w państwie jest zupełnie spokojne, a nastroje strajkowe ujawniają się bardzo słabe i tylko w kilku punktach państwa. W szczególności ujawniają się one częściowo w Warszawie, jej najbliższych ośrodkach przemysłowych, jak w Żyrardowie i Pruszkowie, oraz w Krakowie i Zagłębiu krakowskiem.

Poszczególni wojewodowie wydali odezwy do społeczeństwa, wzywające do zachowania i nadal pełnego spokoju i podtrzymania pracy. Podobne wezwania wyszły też ze strony wszystkich niemal zrzeszeń i organizacji społecznych w poszczególnych województwach państwa. Agitację za strajkiem prowadzą na prowincji klasowe związki zawodowe. Nagół jednak siła jej nie jest jednolita. W pewnych okręgach jest ona mocniejsza, natomiast w innych ośrodkach kraju jest całkiem słaba.

W województwie krakowskiem i zagłębiu krakowskiem panuje spokój i porządek, agitacja strajkowa jest jednak bardzo silna. W województwie kieleckiem silniejszej dążności strajkowej dotychczas nie zauważono, podobnie jak i w województwie lubelskiem w którym agitacja jest jednak silniejsza. Niechęć do strajku ujawnia się w województwach białostockiem, wołyńskiem, nowogrodzkim i w ziemi wileńskiej, podobnie jak i w województwach tarnopolskiem, stanisławowskiem i lwowskiem, w którym znów jednak agitacja jest silna. W województwie łódzkim całkowity spokój.

Związki zawodowe mają dopiero w dniu dzisiejszym powziąć postanowienie co do ewentualnego strajku. Narodowa partja robotnicza w województwie tem oświadcza się przeciwko strajkowi, podobnie jak to uczyniła i w województwie śląskiem. W województwach pomorskiem i poznańskiem spokój, tendencji strajkowej nie zauważono.

Spodziewać się więc należy, że o ileby tu i ówdzie ruch strajkowy ujawnił się, że będzie on niewątpliwie tylko chwilowy i że sami strajkujący rychło powrócą do pracy.

Zastanów się górniku, o coś strajkował, coś zarobił, coś stracił!

Sosnowiec, 7 listopada.

Prowodyrzy klasowych związków ogłosili po strajku wielkie zwycięstwo, a tymczasem robotnik poniósł wielką klęskę!

Górnicy, którzy pracowali przez czas strajku otrzymali 130 proc. do dniówki minimalnej 196.000 mk. co razem stanowi 450.800 mk. Natomiast od 1 listopada r. b. gdyby dostali 140 proc. razem byłaby minimalna dniówka 1.081.920 mk.!

Górnicy strajkujący, mając 196.000 mk. minimalną dniówkę, do tego dostali 270 proc. co stanowi razem 725.200 mk.

Zastanów się, górniku, o coś strajkował, coś wygrał, coś zarobił!

Gdybyśmy pracowali przez 2 tygodnie, to byśmy zarobili 7.200.000 mk. + 30 proc. akordu, razem za 12 dniówek 9.126.000 mk. Prócz tego straciliśmy 3 korce węgla.

Jeszcze tego mało, bo znów p.p.s. chce doprowadzić do większej nędzy i głodu robotnika polskiego, wywołując strajk powszechny.

Chyba teraz górnicy mają własne doświadczenia na strajkach, tak, że na przyszłość złych jednostek nie posłuchają i strajkować nie będą, gdyż tu stratny nikt na tem tak nie jest, jak ten górnik, który słucha złych prowodyrów.

Antoni Trześmiech
górnik kop. „Hr. Renard”.

Więści ważne.

(Z wczorajszych pism i depesz).

— Konferencja ambasadorów omawiała sprawę opróżnienia i oddania Polsce do użytku budynków w Gdańsku jej przyznanych. Postanowiono zwrócić się do konsulów w Gdańsku: angielskiego, francuskiego i włoskiego z poleceniem, aby interwenjowali w tej sprawie u senatu gdańskiego.

— Paderewski odjechał onegdaj z Paryża do Ameryki, żegnany na dworcu przez licznych przedstawicieli świata politycznego i dyplomatycznego, a między innymi przez delegatów ambasady Stanów Zjednoczonych.

— O rozruchach drożyznianych w Bytomiu na Śląsku niemieckim donoszą następujące szczegóły. Już przed południem liczne tłumy demonstrantów przeciągały ulicami i napadały na sklepy żywnościowe. Przedewszystkiem splądrowano b. wiele piekarni. Popołudniu doszło do większych rozruchów. Policji z trudem udało się utrzymać względny porządek. Pod wieczór demonstranci ponownie napadali na sklepy żywnościowe, które plądrowali, korzystając z bezsilności policji.

— Na rewii lotniczej pod Rzymem, Mussolini oświadczył m. in. w przemówieniu, że nie wie-

rzy w trwałość pokoju światowego. Istnieje konieczność zabezpieczenia się, a więc przede wszystkim doprowadzenia lotnictwa do perfekcji.

— Z Bawarii, Turynii, z Meklemburgii, z Prus Wschodnich oraz niemieckiej części G. Śląska donoszą, że odbywają się tam przygotowania wojenne, a datę wybuchu walk wyznaczono na dzień 7-go listopada. Odpowiednie rozkazy wydano już zgrupowanym na granicy Turynii oddziałom Hackenkreutzlerów oraz patrio-tycznym związkom bojowym w Prusach i Meklemburgii.

— Donoszą z Gdańska, że w mieście i na tutejszej politechnice rozpoczął się gorączkowo ruch, który stoi w związku z wypadkami, przygotowującymi się obecnie w Niemczech. Tajne organizacje gdańskie zamierzają uczestniczyć w tych wypadkach.

— O wzmożeniu się wpływów podatkowych w październiku świadczy fakt, że w Warszawie wpłacono tytułem podatku przemysłowego we wrześniu 48 milj. a w październiku 150 miliardów mk., to znaczy, że wpływy podatkowe wzrosły w tym czasie o 320 proc.

— Donoszą z Kowna, że rząd litewski, chcąc uprzedzić ustalenie statutu dla portu kłajpedzkiego przez radę ambasadorów, stwarza fakt dokonany, powołując do

Rozruchy w Berlinie.

Berlin, 6 listopada. Niestychana drożyzna chleba, wywołała wczoraj i dziś rozruchy, zwłaszcza na przedmieściach Berlina. Tłumy płaowały i demolowały piekarnie. Miejscami rozruchy przybrały formy wybitnie antysemickie. Policja okazała się wobec ekscesów tłumów bez-

silna. Pobito wiele osób na ulicy, obrabowano znaczną ilość sklepów. Rząd zarządził ogólny sekwestr zboża i mąki. Podczas rozruchów tłum usiłował wtargnąć na giełdę. Po zarządzonej walce udało się policji odeprzeć napastników.

Zarządzenie rządu rzeszy.

Berlin, 6 listopada. Rząd wydał zakaz ogłaszania informacji o zaburzeniach. Krążą pogłoski, że na wschodzie rzeszy rozpoczął się silny ruch monarchistyczny. Ruchem tym mają być objęte przedewszystkiem Pomo-

rze i Śląsk. Przywódcy stronnictw zostali wezwani do prezydenta rzeszy, celem zastanowienia się nad wydaniem odezwy do ogółu obywateli z wezwaniem do obrony zagrożonej republiki.

Pogoda na dziś.

Zachmurzenie zmienne, chłodniej, wiatry południowe.

Giełda.

Warszawa, 6 listopada.
Funt — 7.850.000.
Dolary — 1.762.000.
Franki szwajc. — 316.000.
Franki franc. — 101.000.
Liry włoskie — —
Korony czes. — 51.650.
Korony aust. — 23.1/10
Bony złote — 232.500.

Gimnastyka lecznicza.
Gimnastyka w kompletach dla dzieci.
Masaż leczniczy i kosmetyczny.
A. Duszyńska, 154
SOSNOWIEC, MAŁACHOWSKIEGO 4.

Samodzielny
BUCHALTER - BILANSISTA
KORESPONDENT,
z dłuższą praktyką w przedsiębiorstwach przemysłowo-handlowych poszukuje posady buchaltera lub magazyniera. Łaskawe zgłoszenia pod „Samodzielny” do adm. „Iskry”. 1560

Reklama jest dźwignią handlu!

FABRYKA PASÓW SKÓRZANYCH TRANSMISYJNYCH
Z. PREIBISZ i S-ka z ogr. odp.
dawniej W. PREIBISZ, GOGÓLSKI i S-ka
rok założenia 1903.
WARSZAWA, Szkoła Nr. 1. Tel. 104-61, Adr. teleg.: „PASY WARSZAWA”.
Poleca ze składu i na zamówienia pasy skórzane: pojedyncze podwójne, potrójne, do dynamo-maszyn, winkłowe itp., od najwęższych do najszerszych. Oferty na żądanie. Wykonanie szybkie i staranne. 1428-8

GAZETA BANKOWA

DWUTYGODNIK EKONOMICZNY

przynosi prócz bogatego działu Teoretycznego, najświeższe wiadomości o nowych emisjach akcji i warunkach subskrypcyjnych, Walnych Zgromadzeniach, wypłacie dywidendy i t.p. wszystkich Banków i Spółek Akcyjnych w Polsce.

Kwartalna prenumerata **6 złp.**
Adres Wydawnictwa: **LWOW, Podwałe 3.**

zmiażdżyć, taki dziwny lęk oparowywa cię. Widać zęby czarne, błyszczące, to tępe, to ostre jak szpilki; to znówu żądła i by maszyn, co na cię zięją kłębami pary.
Pomiędzy Hutą Bankową a ostatnią częścią Dąbrowy tak zw. „pod Będzinem” albo właściwiej nie noszącej żadnej nazwy, leży dość szeroki przedział.
Po jego pochyłej płaszczyźnie zstępuje szereg domków, a wysoko wzniesiona kolejka szynowa z zakładów Huty Bankowej prowadzi do kopalni węgla „Ksawery”.
Ostatnia ta dzielnica, łącząca się z granicą miasta Będzina obejmuje dwie wielkie huty cynkowe, muflarnię, magazyn cynku, budynek maszynowy i inne kopalniane objekty.
Tak samo jak i na kopalni Reden tak i tutaj widać dół głęboki, podłużny, jakby wawóz skalisty półkołem się zatoczył. Za tym wawozem widnieje zdala kolonja Ksawery, pałacyk Szańkowski z małym dzikim ogrodem, oraz gmach maszyny kopalnianej, który w roku 1868 ukończony,

piękny, wysoki z olbrzymim kominem, służący za pomieszczenie dwóch maszyn, wodociągowej i dobywającej węgla.
Za hutami cynku na północ wznoszą się wysokie góry tak zwanej „rajmówki”.
Kopalnia Reden od roku 1816 do 1826 była pod zarządem Dyrekcji głównej w Kielcach.
Od roku zaś 1826 do 1833 zarządzał wydział górnictwa krajowego przy komisji rządowej skarbu, od 1833 roku do 1842 była pod administracją Banku Polskiego, poczem przeszła pod zarząd wydziału górnictwa.
Kopalnia Reden czynna była tylko od roku 1865, w którym to roku wybuchł masowy pożar i zatopiona została na czas dłuższy.
W 1816 roku powstała tu pierwsza huta cynkowa w Dąbrowie a rozwój Dąbrowy postępował w tak szybkim tempie, że już w r. 1824 było ich cztery. Na terenie dzisiejszej kopalni „Ksawery”, która nazwę otrzymała od imienia księcia Lubieckiego, rozpoczęto roboty w 1825 roku.
W 1890 roku osada Dąbrowa

Górnicza posiadała ludności 15,971 i domów 853.
Z chwilą powstania szeregu kolonji dawało się odczuć brak obszerniejszego miejsca modlitwy mieszkańcom stałym Dąbrowy.
Owczesna kaplica pod wezwaniem św. Aleksandra nie wystarczała ówczesnej liczbie mieszkańców, których liczono około 3,500.
To też urzędnicy górniczy i robotnicy, pracujący w tutejszych kopalniach i fabrykach z chęcią opodatkowali się od pobieranej płacy, a rząd wypłacił na wybudowanie nowego kościoła 6,840 rubli.
Kiedy złożona suma pieniędzy okazała się wystarczającą na rozpoczęcie przedwstępnych robót projektowanego kościoła, ówczesny ks. dziekan Leopold Dobrzański, administrator parafji Będzin, w asystencji kilkunastu duchownych i licznie zebranych mieszkańców w dniu 29 lipca 1875 roku dopełnił aktu poświęcenia i założenia kamienia węgielnego wspomnianego kościoła.
W dwa lata według planu i

pod kierunkiem budowniczego górnictwa Juljana Polcera budowa nowego kościoła ukończoną została, a pierwsze nabożeństwo odprawiono w dzień patronki górników św. Barbary dnia 4 grudnia 1877 r.
Kościół ten chociaż jest niedawno wybudowany, jest on jednak ozdobą całej okolicy i zasługuje na zwiedzenie i szczególne obejrzenie. Zbudowany jest z czerwonej cegły w stylu gotyckim, z dwiema frontowymi wieżami w centrum miasta między wymienionymi kolonjami.
Nieotynkowane ściany jego i zachowanie w stylu odrębnej cechy średniowiecznych świątyń gotyckich w kraju, a zwłaszcza użycie do budowy zamiast tradycyjnego kamienia lub drzewa, — cegły i umocowanie szkarpami, dodaje nam pewnego uroku i zdala już wzrok nęci przechodnia ku sobie.
Wnętrze jego zdobią trzy ołtarze w stylu również gotyckim, przystosowane do całości, w wielkim zaś ołtarzu godnym widzenia jest obraz Chrystusa na krzyżu, który na wystawie obrazów

w Paryżu budził powszechne zainteresowanie i podziw.
Dzieło to jest tworem francuskiego artysty-malarza Dantanta, a zakupił je za 4000 franków i złożył w ofierze kościołowi p. Strzelecki.
Ponadto wyżej wymieniony złożył w darze piękną kopję obrazu Matki Boskiej Kodeńskiej, którą umieszczono w jednym z bocznych ołtarzy kościoła.
Obecny wygląd Dąbrowy jako miasta wiele pozostawia do życzenia według wymagań nowoczesnej techniki gospodarki miejskiej lecz jako młode, niedawno powstałe miasto, prowadzące gospodarkę w warunkach niezmiernie ciężkich, a w dodatku przez opeszałość ojców miasta (radnych) nie możemy wymagać więcej nadto, co jest obecnie.
Z. Rembowski.

Kino „Zagłoba” Od poniedziałku 5-go listopada do niedzieli 11-go włącznie

Największy szlagier sezonu z obecną tryumfatorką amerykańskich ekranów
piękna i powabną **POLĄ NEGRI** Fascynująca ul-bienica publiczności.

kóra wystąpi w obrazie p. t.
„GŁOS ULICY”

Wstrząsający dramat erotyczny w 7-miu nastrojowych częściach Film powyższy został wykonany w Polsce, jako pożegnalny przed wyjazdem Poli Negri do Ameryki. Pierwszy film, który wykracza już z dotychczasowych ram kinematograficznych i przemawia do nas tak silnie jak żywe słowo. Obraz przedstawia jakoby żywcem wyczarowaną ze sztychów Gararniego wizję Starego Paryża z pół XIX wieku.
UWAGA: Początek seansów w dni powsz. I o 5 1/2, II o 7 1/2, III o 9 1/2, w niedzielę i święta od godz. 3 1/2.

Baczność! W NOC POŚLUBNĄ Baczność!
? ? ?

Kino „SFINKS” Od 5-go do 8-go listopada **Kino „SFINKS”**
TYLKO 4 DNI! DLA MŁODZIEZY DOZWOLONE!

„MIĘDZY OGNIEM I WODĄ”
sensacja w 6 częściach w roli głównej ELMO LINCOLN.

BACZNOSCI! Od 9-go do 11-go BACZNOSCI!
„U wrót piekła”
w roli głównej ELMO LINCOLN.

Magazyn ubiorów męskich
H. ZAKRZEWSKA
CIEPŁA 4.
Oto jedyny adres, gdzie można kupić tanio: jesionki, garnitury i spodnie w różnych gatunkach.

PODZIĘKOWANIE.
Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom
Ś. p. Kazimierza Weislińskiego
a w szczególności Wielebnemu Duchowieństwu parafji Dąbrowa, tym którzy na własnych barkach ponieśli drogie nam zwłoki na miejsce wiecznego spoczynku, kolegom zmarłego, przyjaciółom i znajomym składa serdeczne „Bóg zapłać”
1547 **RODZINA.**

